

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

نقش وحدت اسلامی در نظم و امنیت خراسان جنوبی

مهتری عظیمی^۱ و محمدعلی طاهری بجد^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مذاهب کلامی دانشگاه ادیان و مذاهب قم

m.azimi919@yahoo.com

۲- استادیار گروه حقوق و علوم سیاسی دانشگاه بیرجند

چکیده

بر هیچ کس پوشیده نیست که انسجام و نظم اجتماعی، امنیت ملی و همچنین تحقق آرمانها و اهداف هر جامعه ای بدون وحدت ناشدنی است. زندگی اجتماعی و تحقق جامعه انسانی نیز بدون وحدت ممکن نیست. قرآن نیز تبیین می کند که مهم ترین دستاورد اتحاد هر جامعه ای، حفظ صلح و آرامش و امنیت و دور ماندن از جنگ و خونریزی و جدایی و تفرقه است؛ زیرا اتحاد در جامعه، حس نوع دوستی و همکاری متقابل را تقویت می کند و همه فتنه های اجتماعی را که از برتری جویی نژادی سرچشمه می گیرد، از میان می برد؛ چنان که اتحاد میان مؤمنان و پیروان ادیان آسمانی از تنش و درگیری میان آنها می کاهد. و بلاخره قرآن از تفرقه به عنوان کرانه های گودال آتش جهنم یاد می کند. در این مقاله با روش توصیفی - تحلیلی به تبیین نقش وحدت اسلامی در نظم و امنیت خراسان جنوبی پرداخته می شود در این راستا پس بیان مفاهیم نظری نظم و امنیت و وحدت اسلامی به نقش نهادها و سازمان های عمومی و دولتی نیز در وحدت اسلامی و نظم و امنیت خراسان جنوبی اشاره خواهیم کرد و بر این اساس به معرفی استان خراسان جنوبی به عنوان الگویی از برقراری وحدت اسلامی و نظم و امنیت خواهیم پرداخت.

واژگان کلیدی: وحدت اسلامی، نظم و امنیت، خراسان جنوبی.

۱- مقدمه

(هو الذی أنزل السکینه فی قلوب المؤمنین لیزادوا ایماناً مع ایمانهم و لله جنود السموات و الأرض و کان الله غلیماً حکیماً) (فتح/۴) (او کسی است که آرامش را به دل های مؤمنان نازل کرد تا ایمانی بر ایمانشان بیفزایند، لشکریان آسمان ها و زمین از آن خداست، و خداوند دانا و حکیم است.)

امنیت بنیادترین نیاز هر جامعه و مهم ترین عامل برای دوام زندگی و توسعه یک جامعه به شمار میرود امنیت پیش زمینه یک اجتماع سالم و احساس امنیت بستر ساز توسعه جوامع انسانی است و سعادت یک اجتماع در گرو حفظ و بقاء امنیت و احساس ناشی از آن است. امروزه با توجه به گستردگی شهرنشینی و رواج نا امنی های اجتماعی در شهرها، مطالعه موضوع امنیت، عوامل مؤثر بر آن و راهکارهای تقویت امنیت در شهرها ضرورت یافته است و این موضوع در شهرهای مرزی از حساسیت بیشتری برخوردار است.

مرزهای شرقی کشور ایران از لحاظ امنیتی در موقعیت استراتژیک حساسی قرار دارند و از آنجا که اقلیتهای قومی مذهبی نیز در این مناطق حضور چشمگیر دارند که با ایجاد وحدت و همدلی در بین پیروان مذاهب در این مناطق می توان فرصتی برای پیشرفت کشور به حساب بیاید.

برنامه ریزی برای وحدت مذاهب اهل سنت و شیعیان با توجه به وجود پیروان حنفی مذهب در این مناطق و نفوذ علمای این دیار در سراسر جنوب خراسان و آن سوی مرزها نقش مؤثر سیاسی امنیتی است که تا امروز برای آن برنامه

^۱ مهتری عظیمی، دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مذاهب کلامی دانشگاه ادیان و مذاهب قم، m.azimi919@yahoo.com

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

ریزی خاصی نشده است بیشک تکیه بر این نقش میتواند موج پایداری در وحدت جهان اسلام خصوصا در شرق کشور و ایجاد امنیت پایدار داشته باشد.

در مورد اهمیت و جایگاه برجسته امنیت در اسلام، همین نکته کافی است که امنیت در روایت مشهوری در زمره یکی از دو نعمتی قرار گرفته است که انسان قدر آن را نمی شناسد، مگر اینکه به مصیبتی گرفتار شود «النعمتان مجهولتان الصحة و الاما» (مجلسی، بی تا، ج ۷۸، ص ۱۷۰) امنیت در این روایت شامل کلیه ابعاد این مفهوم می باشد.

۲- پیشینه تحقیق

بشر که از آغاز، همواره به فکر کسب امنیت بود و از جنگ و ستیز به ویژه جنگ جهانی اول و دوم به شدت خسته شده بود ندای صلح جهانی و شعار آزادی و برابری و برادری و مکاتب پر زرق و برق هم چون لیبرالیسم را در اطراف خود حس کرد و براساس غریزه حب ذات و به خیال خود بزرگ ترین دغدغه اش یعنی امنیت را به عنوان مهم ترین نیاز اصیل فطری، امری دست یافتنی می دانست. اما نه تنها هیچ یک از این مکاتب و سازمان ها و شعارها نتوانست امنیت را، حتی به طور نسبی برای او به ارمغان بیاورد که روز به روز ناامنی، تهدید، ارباب، آدم کشی و بربریت مدرن به شکل بسیار پیچیده و قانونی فراگیر شد و امروزه کمتر نقطه ای در جهان وجود دارد که از امنیت برخوردار باشد. مهمترین هدف کشورها در عرصه روابط بین الملل و از مهمترین نگرانی ها و از پایه های سیاست خارجی آن ها، تأمین امنیت ملی است، (روشن دل، ۱۳۷۴، ص ۲۴) عمدتاً به دست آوردن امنیت مطلق را امری محال شمرده و آن را نسبی میدانند. نخستین مطالعات مربوط به امنیت ملی سخت معطوف به مسایل نظامی بود اما به تدریج رویکردهای دیگری افزون بر رویکرد نظامی هم چون رویکرد اقتصادی، سیاسی و فرهنگی نیز مطرح گردید و بر تخصصی بودن مطالب افزود. پیش بینی می شود در فرآیند تحولات جهانی، رویکرد فرهنگی مهم ترین و اساسی ترین رویکرد به مقوله امنیت باشد در این نوشتار سعی بر آن است که با روش توصیفی - تحلیلی پس از بیان مبانی نظری به بیان نقش وحدت اسلامی در برقراری نظم و امنیت خراسان جنوبی خواهیم پرداخت.

۳- مبانی نظری

در این مبحث به بیان مفاهیم نظری نظم و امنیت و وحدت اسلامی پرداخته شده است که شامل دو بخش مفهوم نظم و امنیت و مفهوم وحدت اسلامی است.

۳-۱- مفهوم نظم و امنیت

در این گفتار به تعریف نظم و امنیت و بیان انواع و ابعاد امنیت پرداخته شده است.

۱-۱-۳- نظم

نظم معنای روشنی دارد و در مقابل هرج و مرج قرار می گیرد و در لغت به معنای گردآوردن، پیوست نمودن و مقارنت دادن بین اشیای گوناگون است. (الزبیدی، ۱۴۱۴ ق، ج ۱۷، صص ۶۸۹-۶۹۰)

۲-۱-۳- امنیت

در تعریف لغوی، امنیت عبارتست از «محافظة در مقابل خطر، احساس ایمنی و رهایی از تردید است. (بوزان، ۱۳۸۷، ۵۲) در فرهنگ لغات امنیت برای ایمن شدن، در امان بودن و بدون بیم و هراس بودن آمده است به عنوان مثال در فرهنگ معین «امنیت به معنای ایمن شدن، در امان بودن و بی بیمی تعریف شده است. (فرهنگ معین، ۱۳۶۳، ص ۳۵۲) و در فرهنگ عمید ایمنی، آرامش، آسودگی (فرهنگ عمید، ۱۳۷۹، ص ۲۳۳) معنا شده است.

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

انواع و ابعاد امنیت

امنیت دارای ابعاد و انواعی است که هر کدام معنی خاص خود را دارد که بدین ترتیب است:

الف) امنیت معنوی

در فرهنگ اسلام که برگرفته از آیات قرآنی و روایات اسلامی است، مبنا و سرچشمه اصلی امنیت، ایمان الهی است که همه ابعاد وجودی انسانها را پوشش می دهد و دنیا و آخرت را شامل می شود. در این فرهنگ، اساس بر امان الهی و ایمان و ایمنی از عذاب و قهر خداوند متعال است تا انسان به اعتماد و اطمینان برسد و صاحب نفس مطمئنه گردد. امنیت اساسی که همان امنیت معنوی است با سکینه و دخول در دارالسلام امن الهی، احیای قلب، مبارزه با نفس و شهوات، سیر و سلوک الی الله و رسیدن به مدارج کمال، معرفت و شهود محاضر قدس میسر است. از پیامبر(ص) و امام صادق(ص) نقل شده که مؤمن، مؤمن نامیده شده است، چون از خدا امان می خواهد و خدا به او امان می دهد(مجلسی، بی تا، ج ۷۸، ۱۹۶ و ج ۶۷، ۶۰)^۱

ب) امنیت فردی و اجتماعی

امنیت فردی، عبارت است از حالتی که فرد، در آن از لحاظ جسمی و روحی، فارغ از ترس نسبت به آسیب رسیدن به جان، مال یا آبروی خود یا از دست دادن آنها زندگی کند و امنیت اجتماعی به معنای امنیت جان، مال، آبرو و موقعیت شخص از جانب عوامل اجتماعی می باشد. (بهرام کاظمی، ۱۳۸۵، ص ۱۹۰)

پ) امنیت سیاسی و نظامی

امنیت سیاسی با امنیت اجتماعی پیوند عمیقی دارد؛ زیرا امنیت اجتماعی به دنبال ایجاد امنیت و آسایش زیست جمعی و مدنی افراد از طریق قوانین و إقامة نظم و حکومت است و امنیت سیاسی به معنای تأمین آرامش و طمأنینه لازم توسط حاکمیت یک کشور برای شهروندان قلمرو حکومت خویش از راه مقابله با تهدیدات مختلف خارجی و همچنین تضمین حقوق سیاسی آنان در مشارکت جهت تعیین سرنوشت اجتماعی و سیاسی از طریق حکومتی مردم سالار است. علت ذکر توأمان امنیت سیاسی و نظامی به این دلیل است که؛ چون، یکی از وظایف اصلی حکومت ها و یکی از مصادیق اصلی امنیت سیاسی، مقابله با تهدیدات خارجی و داخلی و تأمین امنیت نظامی است امام علی(ص) در خطبه ۱۳۱، ضمن بیان آرمانها و اهداف عالیة اقامة حکومت، یکی از اساسی ترین آن اهداف را ایجاد امنیت به ویژه برای مظلومین جامعه به شمار می آورد. امام ضمن تضرع به خداوند عرض می کند (بار الها! تو آگاهی که هدف ما از قیام، عشق به قدرت و دستیابی به فزونی متاع دنیا نیست و تنها بدان منظور است که نشانه های دین تو را به جایی که بود، بازگردانیم و اصلاح را در شهرهای تو ظاهر سازیم تا بندگان ستمدیده ات در امان باشند و حدود تو اقامه شود.)^۲ (سیدرضی، ۱۳۵۱، ص ۴۰۶-۴۰۷)

^۱ .انما سمی المؤمن مؤمناً، لانه یؤمن علی الله فیجیزا امانه

^۲ . اللهم انک تعلم انه لم یکن الذی کان متناً: منافسة فی سلطان و لا التماس شیء من فضول الحطام و لکن لئرد المعالم من دینک و نظهر الاصلاح فی بلادک، فیأمن المظلومون من عبادک و تقام المعطلة من حدودک.

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

ت) امنیت نظامی

زیرمجموعه امنیت سیاسی و نظامی و یکی از ابزارهای اصلی تأمین این نوع امنیت، امر جهاد است که روایات فراوانی در مدح و منقبت آن وارد شده است. پیامبر اکرم(ص) بهترین عمل مؤمن جهاد در راه خداست^۱ در جاهای متعددی به ارزش این امر اشاره کرده و فرموده است:

با اموال، جانها و مالهای خود با مشرکان جهاد کنید^۲ (توبه (۹): ۴۱) (تنکابنی، ۱۳۷۴، ص ۱۷۸).
جهاد کنید تا سالم باشید و ب نیاز شوید^۳ (همان، ۱۷۷)

ج) امنیت اقتصادی

تعاریف مفصلی از امنیت اقتصادی وجود دارد؛ اما ساده ترین تعریف، آن است که مردم در اموال و مالکیت‌هایشان امنیت داشته باشند و دولت با مدارا و رعایت عدل و انصاف از آنان مالیات و زکات اخذ نماید. همچنین از احتکار کالا(به ویژه کالاهای اساسی و مورد نیاز مردم) جلوگیری شده و در خرید و فروشها قیمت‌ها متعادل باشد.

د) امنیت حقوقی و قضایی

اعتماد شهروندان به قوه قضائیه توانمند و سالم، احترام و التزام به قانون و تساوی تمام افراد جامعه در برابر قانون، امنیت قضایی را تشکیل می دهد. برای برقراری همه جانبه امنیت در جامعه، به دستگاه قضایی نیرومند و هوشیاری نیاز است که بتواند قوانین را پیاده کند و به تعمیم عدالت و مبارزه با تجاوزگران و اخلاط‌گران به حریم امنیت بپردازد و در این مسیر از نهادهای قوی برای ضمانت اجرایی احکام صادره برخوردار باشد.

۲-۳- مفهوم وحدت اسلامی

این مبحث به تعریف وحدت اسلامی و بیان انواع وحدت اسلامی در قرآن اختصاص داده شده است. وحدت در لغت به معنای انفراد و یگانگی است. و واحد، شیئی است که جزء ندارد(راغب اصفهانی، ذیل واژه و ح د). اتحاد در اصطلاح هر علمی معنای خاصی دارد که به برخی از اصطلاحات اشاره می‌کنیم. در علم ریاضی اتحاد یک گزاره ریاضی همواره صادق است که معمولا برای ساده‌سازی فعالیت‌های جبری در ریاضی به کار می‌رود. اتحاد در اصطلاح علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی به معنای یگانه و یکی شدن دو یا چند گروه یا حزب یا مذهب و ... است؛ به طوری که در اصول مشترک هم‌سو بوده در عقاید و آراء به مشترکات تمسک کنند و به عقاید دیگر مذاهب احترام گذارند؛ در این صورت به همه آن‌هایی که یک جمع را درست کرده‌اند امت گفته می‌شود. در مکتب اسلامی، اتحاد، یک دلی و هماهنگی بر محور حق و تمرکز همه نیروها برای تحکیم و برپایی حق و نابودی باطل است. (موسوی، سید مومن، ۱۳۹۰، ص ۱۵-۱۶)

مقصود از وحدت اگر آن باشد که همه مذاهب دست از باورهای خود بردارند و به مذهب دیگر بپیوندند، امکان عملی ندارد و اگر عملی شود پس از مدتی مذاهب دیگر پدید خواهد آمد چرا که با حذف مذاهب و یا ادغام آنها وحدت تحقق پیدا نمی‌کند؛ بلکه مقصود از وحدت آن است که هر مذهب اسلامی به باورهای مسلم خود ملتزم و بدان عمل نماید، ولی در برابر مذاهب دیگر از ظرفیت و سعه صدر برخوردار باشد و هیچ‌گونه تعصب اظهار نکند؛ چرا که تعصبات موجب نزاع و درگیری می‌شود. مذاهب بایستی مشترکات را گرفته و در مسائل اختلافی هر کس به عقیده خودش عمل نماید

۱. ان افضل عمل المؤمن الجهاد فی سبیل الله.

۲. جاهدوا باموالکم و انفسکم فی سبیل الله.

۳. الموت الجهاد تصحوا و تستغنوا.

و همه در برابر دشمن مشترک که همواره در صدد اختلاف و نزاع و نابودی مسلمانان گام برمی‌دارد متحد شوند. روشن است که اصل وحدت امکان عملی دارد. (همان، ص ۱۶).

۱-۲-۳- انواع وحدت در قرآن

بی‌گمان نخستین منادی وحدت و تقریب میان مذاهب اسلامی و به طور کلی امت اسلامی قرآن کریم است. در مجموع، قرآن در بیش از پنجاه آیه به موضوع وحدت، اختلاف و روش‌های پیش‌گیری از آن و چگونگی ایجاد اتحاد اشاره می‌کند که بیان‌گر اهمیت این موضوع از منظر قرآن می‌باشد. خدا به هیچ چیز به اندازه‌ی وحدت و همبستگی میان مسلمانان تشویق و سفارش نشده است. قرآن کریم در قالب الفاظی چون؛ «واعتصموا^۱، أصلحو^۲، رابطوا^۳، تعاونوا^۴، السلم^۵، اصلاح بین الناس^۶ آلف بین قلوبکم^۷، امه واحده^۸، اخوت^۹، مؤدت^{۱۰}» به صراحت بر وحدت میان مسلمانان مسلمانان سفارش و تأکید کرده است.

علاوه بر توحید که خود سررشته همه وحدت‌هاست در قرآن چند نوع وحدت دیده می‌شود:

۱. وحدت امت، {الانبیاء، ۹۲}
۲. وحدت همه پیروان کتب آسمانی {آل عمران، ۶۴}
۳. وحدت همه ادیان {شوری، ۱۳}
۴. وحدت بنی نوع انسان {حجرات، ۱۳}

۴- نظم و امنیت و نقش وحدت در آن از نظر فرهنگ قرآنی

در فرهنگ و معارف و فقه اسلامی، کتاب و باب مستقلی تحت عنوان امنیت تدوین نشده، اما به صورت گوناگون مباحث مربوط به امنیت مطرح شده است. مانند: جهاد، امر به معروف و نهی از منکر، دفاع، دفاع فردی و ملی و عمومی، برقراری قسط و عدل، قضاوت عادلانه، اجرای حدود الهی، برخورد با اشرار و محاربان و باغیان و مفسدان و برخورد با عناصر شرور و اسلحه به دست که مردم را می‌ترسانند، برخورد با دزدان و فتنه‌گران، برخورد با جاسوسان، عدم اجازه نفوذ دشمنان، عدم سلطه بیگانگان و بیگانه پرستان، رفع فقر و محرومیت، برقراری روابط عادلانه بین المللی، عدم استفاده از زور در روابط دوجانبه و چندجانبه و دهها موضوع دیگر.

امروز مفهوم امنیت و حوزه مربوط به مطالعات امنیتی بسیار وسیع و شامل موضوعات فراوانی می‌شود که به نحوی با مفهوم و حوزه توسعه انسانی پایدار مربوط می‌شود و دارای شاخه‌های گوناگون و شاخصه‌های فراوانی است.

۱- (آل عمران: ۱۰۳).

۲- حجرات: (۹-۱۰)

۳- انفال: (۱۱) و (آل عمران: ۲۰۰) و (کهف: ۱۴).

۴- مائده: (۲).

۵- بقره: (۲۰۸).

۶- بقره: (۲۲۴) و (نساء: ۱۱۴) و (انفال: ۱).

۷- انفال: (۶۳) و (توبه: ۶۰) و (قریش: ۱ و ۲) و (آل عمران: ۱۰۳).

۸- انبیاء: (۹۲) و (مؤمنون: ۵۲) و (آل عمران: ۷۳) و (حجرات: ۱۰).

۹- احزاب: (۵) و (حجر: ۴۷) و (توبه: ۱۱) و (شوری: ۲۳).

۱۰ همان.

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

انسان در زندگی، نیازهای فراوانی دارد که با برآوردن آن‌ها به آرامش می‌رسد. یکی از نیازهای مهم انسان، نیاز به امنیت روحی و روانی است. زیرا تنها در صورت فراهم بودن آن، می‌توان به حفظ حرمت اشخاص، احساس وظیفه در برابر مسایل اجتماعی، وجود محبت متقابل و احساس تعلق خاطر به دیگران، امیدوار بود. احساس امنیت در دنیای جدید یکی از انگیزه‌های مهم انسان‌ها در سامان دهی زندگی به شمار می‌آید. منظور از این سخن آن است که افراد مطمئن باشند در حال حاضر و آینده در عرصه‌های گوناگون جامعه، از حقوق مساوی برخوردار خواهند بود. انسان امروزی بیش از گذشته به آرامش روانی نیاز دارد، زیرا تنها در پرتو آن می‌تواند به پویای سالم خویش ادامه دهد. اگر وی به این باور برسد که امنیت اقتصادی و سیاسی، باید همه‌ی توده‌های اجتماعی را دربرگیرد، انگیزه‌ی همدلی اجتماعی در او زنده می‌شود.

در فرهنگ قرآنی امنیت یک مفهوم وسیع، متوازن و عمیق دارد و شامل تمامی ابعاد زندگی و حوزه‌های سیاسی و اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و امنیتی و داخلی و خارجی می‌شود و بر الگویی از امنیت تاکید می‌شود، که با اقتدار و انسجام و وحدت و ارتباط جامعه اسلامی و استحکام درونی جامعه پیوند دارد و شرط امنیت ملی را در بعد امنیت خارجی و استحکام درونی امت اسلامی می‌داند و هر گونه دغدغه و نگرانی و ناامنی در یک بعد را موثر در ابعاد دیگر می‌شمرد و هر گونه قوت و قدرت در یک حوزه را منشا قدرت و اقتدار در حوزه‌های دیگر می‌داند. قرآن کریم یکی از نعمتهای بزرگ الهی را امنیت غذایی، اقتصادی و امنیت در برابر تهدیدات خارجی و توطئه‌های گوناگون داخلی و خارجی می‌داند و در راستای تحقق این اصول، بر ایجاد اطمینان و آرامش عمومی و عبادت و معنویت تاکید می‌نماید تا از الطاف خداوند، قدرشناس و شاکر باشند و به عبادت و تحصیل کمال بپردازند. امنیت وسیله و زمینه برای اهداف متعالی انسانی و وصول به درجات قرب و کمال و استفاده مطلوب از فرصتهاست. اینک به چند نمونه قرآنی اشاره می‌کنیم. در سوره ایلاف می‌فرماید: «لایلاف قریش ایلافهم رحله الشتا و الصیف فلیعبدوا رب هذا البیت الذی اطعمهم من جوع و امنهم من خوف» (قریش ۱۰۶)، (آیه ۲).

آنجا که قرآن کریم شرایط جامعه ایده آل اسلامی و آینده تاریخ بشر را بیان می‌کند، بر این اصول تاکید نموده و مولفه‌ها و شاخصه‌های جامعه پیشرفته و متعالی و در حال پویایی و ارتقای مادی و معنوی اسلامی را چنین ارائه می‌دهد: «وعد الله الذین امنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم و لیمکن لهم دینهم الذی ارتضی لهم و لیبدلنهم من بعد خوفهم امنا یعبدوننی لا یشرکون بی شیئا و من کفر بعد ذلک فاولئک هم الفاسقون» (نور ۲۴)، (آیه ۵۵).

این که بعد از ترس و خوف امنیت حاصل شود و مومنان در امن و آرامش باشند و بیم و ترس به امن بدل شود و حاکمیت شرک به حاکمیت ایمان و توحید، و اضطراب و پریشانی مومنان به استقرار آیین خدا و حاکمیت اولیای الهی مبدول گردد، جزء وعده‌های الهی و قرآنی و آرمانهای امت اسلامی و از اهداف مقدس بعثت نبی اکرم است. در آیات دیگر نیز بحث قریه ((مطمئن)) و ((آمنه)) یا آمادگی برای مقابله با دشمنان و استکبار و جهاد در راه خدا و عدم ترس از ملامتگران آمده است: «یجاهدون فی سبیل الله و لا یخافون لومه لائم» (مائده ۵)، (آیه ۵۴). قرآن عدم تولی کفار و نترسیدن از حوادثی که توسط دشمنان طراحی می‌شود. هشیاری در برابر بیمار دلان و منافقان و خطرات و وسوسه‌های آنان و احیانا ارتباط آشکار و پنهان‌یادی و نفوذیهای دشمنان در جامعه اسلامی و خطر آنها برای امنیت، اقتدار، عزت و سربلندی جامعه اسلامی و تهدید کسانی که دست دوستی و رابطه به آنان بدهند و از دین خدا منحرف شوند و پشت به دوستان و رو به دشمنان کنند، تذکر داده و هشدار می‌دهد و نسبت به این قبیل رابطه‌ها و دوستی و ارتباط فریبنده که موجب سلطه کفار و منافقان می‌شود، امت اسلامی را بر حذر می‌دارد.

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

ملاحظه این قبیل آیات، نکات بسیار ظریفی را در زمینه امنیت ملی و پیوند عوامل نفاق و استکبار بیان می نماید و خطر این قبیل ارتباطات ناسالم و بیمارگونه و تخریبی را هشدار می دهد و ولایت و ایمان را تنها رمز و راز و ستون فقرات و محور حیات سیاسی و فرهنگی و اجتماعی امت اسلامی می داند و یادآور می شود در راه عزت و اعتلای جامعه اسلامی از تبلیغات دشمنان و فتنه گری و سرزنش ملامت گران و جوسازی معاندان نباید هراسید و تسلیم فشار و هوچی گری و تهدیدات آنان نباید شد، و مومنان هراسی به خود راه نمی دهند و اسیر جو نمی شوند. توجه به آیات ۴۸ تا ۵۷ سوره مائده بسیار آموزنده است.

امنیت، زوایای زندگی فردی و اجتماعی و سطوح روانی و فرهنگی و اخلاقی تا رفتارهای اجتماعی را شامل می شود و در حوزه های فردی و اجتماعی تأثیرگذار است.

در فرهنگ اسلامی به ابعاد آن توجه شده و واژه رهب، رهبت، ارهاب (ترس توأم با دلهره و اضطراب و احتیاط) به کار رفته و این بدان معناست که دشمن همواره از اقتدار، هشیاری، تسلط و ابتکار عمل مسلمانان واهمه دارد و جانب احتیاط را در برخورد با آنان در پیش می گیرد. این موضوع به ثبات، پایداری و همسویی عوامل و عناصر تعیین کننده وحدت، اقتدار و امنیت در جامعه اسلامی مربوط می شود و هرچه بر انسجام، اعتماد و اعتصام به حبل الله افزوده شود، بر اقتدار امت اسلامی در برابر بیگانگان افزوده خواهد شد.

امنیت ملی برآیند امنیت داخلی و اقتدار اجتماعی است و نتیجه پویایی و تحول و سامان و ارتباط دولت و مردم و تحکیم پیوندهای درونی امت موحد است و در حقیقت استفاده مطلوب و بهینه از فرصتها، جهت کاهش خطرات و تهدیدات و تمهیدی برای کاهش تشنج و مقابله با تهدیدات اجانب و توطئه های دشمنان و فتنه گری منافقان است (قربانعلی دری نجف آبادی، نگاهی به امنیت از منظر امیر مومنان)

در قرآن آنجا که بحث از عزت مومنان می شود، اساس آن بر اقتدار و توانایی و نیرومندی بر اساس حکمت و میزان است. خواهیم گفت این عزت و اقتدار، ساختگی و زودگذر نیست و بر مبنای زور و ترس بنا نشده، بلکه ریشه دار و برآیندی است از امکانات درونی و بیرونی و هدایت شده و با صلابت و استواری امت اسلامی و این مضمون آیه ((و اعدوا لهم ما استطعتم من قوه)) (انفال (۸)، آیه ۶۰) است، که بدین معناست: برای مقابله با دشمن هرچه از نیرو و از اسبهای آماده در توان دارید بسیج کنید تا دشمن خدا و دشمن خودتان و نیز دشمنان دیگر را که نمی شناسید، ولی خداوند می شناسد، به بسیج و آمادگی بترسانید و قدرت پیشگیری و ارهاب دشمن را داشته باشید، تا دشمن حساب خویش را بکند، و از فکر نفوذ و سلطه و توطئه و تهدید برحذر باشد.

واضح است این مفهوم عمیق و فراگیر برای کلیه نسلها و در همه زمانها و تحولات اجتماعی و سیاسی قابل تطبیق و دستوری است راهبردی و استراتژیک، برای تاریخ و امت اسلامی و چراغ راهی است تا جامعه از اقتدار برخوردار و هشیار باشد و در هر وضعی اسباب و ادوات لازم را برای مقابله و پیشرفت و عزت فراهم نماید و این رسالت بزرگ و مسوولیت خطیر را با توجه به نیازها و ضرورتهای زمان تدارک ببیند و خود را به پیشرفته ترین سلاح و کارآمدترین ابزار مجهز نماید و از قدرت علمی و رزمی و امنیتی و شاخصه های اقتدار و بنیه های فکری و علمی و فنی و ایمان و اراده و انگیزه و ساماندهی و برنامه ریزی و فرماندهی برخوردار باشد و تفوق لازم را در برابر دشمنان شناخته شده و ناشناخته داشته باشد و این درسی بزرگ و آموزنده است .

«و ان طائفتان من المومنین اقتتلوا فاصلحوا بینهما ...» (حجرات (۴۹)، آیه ۹)

هرگاه دو گروه از مومنان با هم به نزاع و جنگ پردازند، آنها را آشتی دهید و بین آنان صلح برقرار کنید و اگر یکی از این دو طایفه بر دیگری تجاوز کند، با گروه متجاوز پیکار کنید تا به فرمان خدا بازگردد و هرگاه به فرمان خدا بازگشت و زمینه صلح فراهم شد، در میان آنان به عدالت صلح برقرار کنید و عدالت پیشه کنید که خداوند عدالت پیشگان را

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

دوست می دارد. مومنان برادر یکدیگرند. پس در میان برادران خود صلح و آشتی برقرار کنید و تقوای الهی پیشه سازید، باشد که مشمول رحمت خداوند قرار گیرید.

بحث برخورد با گروه متجاوز و برقراری صلح بر اساس عدالت و اخوت اسلامی و وحدت و تحکیم و تقویت انسجام و برادری اسلامی و حفظ کیان امت اسلامی است و آنجا که گروهی متجاوز و یاغی و باغی و محارب پیدا شود، باید آنان را سر جای خودشان نشانند و زمینه صلح و عدل را با برخورد با متجاوز فراهم کرد و اجازه تجاوز نداد

۵- وحدت و امنیت از دیدگاه بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران (امام خمینی (ره))

در بررسی نقش وحدت در به وجود آمدن نظم و امنیت به فرموده های رهبر انقلاب اسلامی باید توجه نمود امام خمینی در آرمان وحدت خود انگیزه های گوناگونی داشت که الهام گرفته از مکتب اسلام ناب محمدی (ص) بود، از نظر امام دین مبین اسلام و حکومت های الهی با سایر حکومتها تفاوت های اصولی دارد، زیرا حکومت های غیر الهی فقط در پی تحقق و حفظ نظم کشور خود بوده، و حداکثر کاری که انجام می دهند این است که نگذارند کسی به دیگری ظلم و تعدی بکند. در حالی که اسلام و حکومت های الهی برای هر مسأله احکام خاص خود را دارد. (امام خمینی. صحیفه نور، جلد اول، صص ۲۳۵ - ۲۳۴). و یکی از این مسائل مهم دفاع از کیان اسلام است که به وحدت مسلمین بستگی دارد: "از امور مهمه ای که بر همه واجب است دفاع از اسلام، دفاع از جمهوری اسلامی است" (امام خمینی. صحیفه نور، جلد بیستم، ص ۱۳). که به وحدت بستگی دارد و مسأله وحدت برای حفظ کیان اسلام امری حیاتی است. از طرف دیگر تفرقه امر منکری است که باید از آن جلوگیری شود زیرا امر به معروف و نهی از منکر از واجبات الهی است و برای اطاعت امر خدا باید امر به معروف و نهی از منکر نمود که بزرگترین منکر، غلبه اجانب بر ماست، این منکر را باید نهی کنید. حکومتها را نهی کنید از مخالفتی که با هم دارند و با ملت دارند و با دشمنان اسلام که خدا فرموده مرآوده نکنیم محبت می کنند. الان منکری بالاتر از این نیست که مصالح مسلمین را به خطر انداخته است. این وظیفه همه شماس است که می خواهید برای خدا کار کنید. همه ما باید این دشمن را نهی کنیم و وحدت اسلامی را شعارمان کنیم با وحدت و بودن زیر پرچم لاله الا الله پیروز می شویم... زیرا {مسلمین} علاوه بر مخازن طبیعی قدرت معنوی دارند که عبارت است از ایمان به خدا و رسول که اگر مجتمع شوند قدرتی فوق آنها نمی شود" (امام خمینی. صحیفه نور، جلد ششم، ص ۱۱۶) وحدت نیز امر معروفی است که موجب صلح و آرامش در دنیا می شود و باید برای تحقق شرایط صلح آمیز وحدت و اخوت را ایجاد نمود و آن را مستحکمتر کرد زیرا "... ما دنبال این هستیم که دنیا در صلح و آرامش باشد. اسلام از اول دارای یک همچو مقصدی بوده و خصوصاً در بین مومنین، در بین مسلمین اخوت را سفارش فرموده است، بلکه ایجاد تشریح فرموده است." (امام خمینی. صحیفه نور، جلد شانزدهم، ص ۲۴۰).

امام خمینی معتقد بود تمام اقلیت های مذهبی اعم از یهودیان، مسیحیان و زرتشتی ها از آزادی مذهبی در عقاید و آرای خود و انجام مناسک و فرایض مذهبی برخوردارند چه رسد به شیعه و سنی؛ «همه اقلیت های مذهبی در اسلام محترم هستند، همه گونه آزادی برای انجام فرائض مذهبی خود دارند...» (صحیفه امام، ج ۵، ص ۴۲۴).

۶- وحدت و امنیت از دیدگاه رهبر فرزانه جمهوری اسلامی ایران

امنیت یکی از اساسی ترین و اصلی ترین نیازهای یک ملت و یک کشور است. مهمترین مشکل برای یک کشور وقتی به وجود می آید که در محیط زندگی، در محیط کار، در محیط تحصیل و در فضای عمومی جامعه ف مردم احساس امنیت نکنند.

امنیت یک مقوله اساسی است. امنیت اجتماعی، امنیت فردی، امنیت در همه محیط های زندگی، امنیت فکری معنوی و روانی همه این ها جز انتظارات مردم است (علی عباسی، سال دوازدهم، ص ۱۷).

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

«وحدت اسلامی» و اتحاد بین مسلمین از جمله اصلی‌ترین و بنیادی‌ترین موضوعات در اندیشه‌ی سیاسی و فرهنگی رهبر معظم انقلاب اسلامی است. اهمیت این موضوع نزد آیت الله خامنه‌ای تا آنجاست که ایشان وحدت اسلامی را به عنوان «مسئله‌ای استراتژیک» و نه تاکتیکی معرفی نموده و همواره علما، روشنفکران، برجستگان سیاسی و آحاد امت اسلامی را به وحدت ذیل دستورات و آموزه‌های قرآن کریم و ارادت و محبت به پیامبر اسلام حضرت محمد(صلی الله علیه و آله و سلم) دعوت کرده‌اند

رهبر فرزانه جمهوری اسلامی ایران، دربیانات خود پیوسته مسلمانان را به وحدت اسلامی دعوت می‌کنند. آنچه در زیر آمده است بخشی از بیانات ایشان درباره مسئله وحدت است:

وحدت مسلمین؛ مسأله استراتژیک

هدف از این کار آن است که با شعار وحدت مسلمین، که شعار درست و ضروری‌ی هم است و من از قدیم این اعتقاد و تفکر را داشته‌م و دارم و آن را یک مسأله‌ی استراتژیک می‌دانم - یک مسأله‌ی تاکتیکی و مصلحتی هم نیست که حالا بگوییم مصلحت ما ایجاب می‌کند که با مسلمین غیر شیعه ارتباطات داشته باشیم - مسلمانان، بتدریج این اختلافات مذهبی و طایفه‌ی را کم کنند و از بین ببرند؛ چون در خدمت دشمنان است. ما با این انگیزه‌ی صحیح، مسأله‌ی وحدت مسلمین را در جمهوری اسلامی، یک مسأله‌ی اساسی قرار داده‌ایم. امام بارها فرمودند، ارگانهای مختلف جمهوری اسلامی نیز بر این اساس برنامه‌ریزی و طراحی و تلاش کردند و ماها هم سخنرانی کردیم. (بیانات در دیدار اعضای ستاد برگزاری کنفرانس جهانی اهل بیت(ع) ۱۳۶۹/۰۱/۲۶)

امروز وحدت مسلمانان با ایجاد تفرقه‌های مذهبی فرقه‌ای نژادی ناسیونالیسم‌های گوناگون قومیت‌های مختلف و شعارهای انحرافی مخدوش شده است مسلمانان بفرزازه همه شعارهای خود چه شعار قومیت چه شعار مذاهب اختصاصی خودشان چه شعارهای مربوط به سیاست‌های خودشان باید شعار وحدت و یکپارچگی امت اسلامی را قرار دهند امروز برای آنها یکی از کارآمدترین شعارها این است می‌دانیم که استعمار و استکبار و دست قدرت‌های بیگانه همیشه سعی کرده است با انواع و اقسام حیل این وحدت را درهم بشکند.

بیانات در دیدار مسئولان نظام به مناسبت عید سعید فطر / ۷/۱۰/۷۹

بین ملت‌ها باید تفاوت نباشد. وحدت اسلامی اولین اثرش باید این باشد که ملت‌ها با هم احساس همدردی کنند که وقتی یک ملتی خوشحال است بقیه خوشحال باشند وقتی غمگین است بقیه غمگین بشوند وقتی گرفتار است بقیه در آن گرفتاری خود را سهیم بدانند وقتی استنصار می‌کند بقیه به نصرت او بشتابند و به سراغ او بروند. این وظیفه ماست. و این پیش خواهد رفت. این وعده الهی را ما قبول داریم یقین داریم معتقدیم که «و الذین جاهدوا فینا لنهیدنهم سبلنا»

بیانات در دیدار شرکت‌کنندگان در کنفرانس وحدت اسلامی / ۱/۱۲/۸۹

۷- نیروی انتظامی و تعامل آن با وحدت و امنیت در جامعه

یکی از پایه‌های امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، تأمین امنیت انتظامی است که بر عهده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران نهاده شده است. ایران کشوری در حال توسعه است و احتمال آسیب پذیری امنیت ملی آن از طرف مسائل داخلی وجود دارد. از این رو، نیروی انتظامی، یکی از نهادهایی است که در نظم بخشیدن به امور داخلی می‌تواند نقش مهمی ایفا کند. نتیجه اینکه تحکیم و استواری امنیت ملی، به تقویت نیروی انتظامی وابسته است و هرگونه تضعیفی که متوجه نیروی انتظامی شود، بر امنیت ملی تأثیر سوء می‌گذارد.

۷-۱-۷ ویژگی های اصیل نیروی انتظامی از دیدگاه رهبر فرزانه جمهوری اسلامی ایران

از دیدگاه رهبر فرزانه جمهوری اسلامی ایران، نیروی انتظامی باید ویژگی هایی داشته باشد که با داشتن آن ویژگی ها بتواند به وظیفه خود که تامین امنیت است به نحو احسن جامه عمل بپوشاند. این ویژگی ها از این قرار است:

۷-۱-۱-۱- اقتدار

یکی از ویژگی های مهمی که فرماندهی معظم کل قوا برای نیروی انتظامی بیان فرموده اند، «اقتدار» است. ایشان در این زمینه می فرماید: «نیروی انتظامی باید دارای اقتدار باشد. اقتدار یک امر معنوی است و با صدای کلفت و اسلحه تیز و مشت محکم تفاوت دارد. اقتدارهای ظاهری، در حقیقت اقتدار نیستند. باید وضعیتی به وجود آید که هم نیروی انتظامی در خود احساس قدرت کند، هم آحاد ملت دریابند که پاسدار و حافظ امنیت فردی و اجتماعی آنها، یک مجموعه مقتدر است و می تواند از مردم دفاع کند، و هم دشمن مخل امنیت بفهمد که نیروی انتظامی مقتدر و تواناست.

۷-۱-۲- عزت

عزت، دومین ویژگی تبیین شده از سوی مقام معظم رهبری برای نیروی انتظامی مطلوب است؛ یعنی اینکه نیروی انتظامی با پاک دامنی، پرهیزکاری و آلوده نشدن به جرایم گوناگون و مادیات، در چشم مردم عزیز باشد. ایشان در این خصوص می فرماید: «نیروی انتظامی باید در چشم مردم عزیز باشد. این عزت، از رفتار نیروی انتظامی و چگونگی انجام وظیفه او ناشی می شود. عزت نیروی انتظامی به این است که پارسایی و پاک دامنی در تمام ارکان آن مشاهده شود و همه احساس کنند که این نیرو، پاک دامن است و خود را آلوده نمی کند و برای عوض های قلیل و حقیر مادی و پست، ارزشی قائل نیست. این یک امر روحی و معنوی است که برای نیروی انتظامی عزت خواهد آورد.

۷-۱-۳- احساس مهربانی و خدمت به مردم

رأفت و رحمت، از صفاتی است که باید در نیروی انتظامی نمود عینی بیابد. از این رو، نیروی انتظامی باید در کنار اینکه مأموریت های خود را با اقتدار انجام می دهد، در برخورد با مردم با مهربانی رفتار کند. فرماندهی معظم کل قوا در همین راستا می فرماید: «باید در مورد مردمی که می خواهید از خانه، جاده، امنیت مرز و کسب و کار آنها محافظت کنید، احساس رأفت و رحمت داشته باشید. مردم باید این معنا را لمس کنند که همان نیروی مقتدر و با صلابتی که در مقابل مخل امنیت، با کمال قدرت و صلابت می ایستد، وقتی با مردم و افراد مظلوم مواجه می شود، با رحمت و رأفت برخورد می کند.

۷-۱-۴- دقت و مراقبت در انجام وظیفه قانونی

یکی از وظایف بسیار مهم نیروی انتظامی، برقراری نظم، اجرای قوانین و برخورد با قانون شکنان است. از این رو، کسی که می خواهد با قانون شکن برخورد کند، خود باید وظایف قانونی اش را به خوبی انجام دهد. مقام عظمای ولایت، حضرت آیت الله خامنه ای در خصوص این ویژگی می فرماید: «این دقت و مراقبت، از یک سو موجب می شود هیچ یک از وظایف قانونی شما لوٹ نشود... و از سوی دیگر، موجب می شود هیچ گونه تخلف و تخطی ای انجام نگیرد.

۷-۱-۵- درستکاری و امانت داری

با توجه به اهمیت برقراری نظم و امنیت داخلی و نقش نیروی انتظامی در این خصوص، لازم است همه ایرانیان به این نهاد، اعتماد و اطمینان خاطر داشته باشند. چنین امری، رفتار درست، منحرف نشدن در انجام وظیفه و امانت داری نیروی انتظامی را می طلبد. در سایه وجود چنین صفاتی در کارکنان آن، اعتماد عمومی و همکاری مردم با این نیرو گسترش خواهد یافت.

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

فرماندهی معظم کل قوا در مورد این ویژگی می فرماید: «امروز مردم شما را امین می شمارند. در دوران انقلاب، نیروهای انتظامی امین مردمند. باید به وظیفه این امانت به طور کامل عمل کنید. آن کسانی که خدای ناکرده در این کسوت مقدس، بر خلاف مقتضای امانت عمل می کنند، باید وجدانشان به شدت سرافکننده باشد.

۶-۱-۷- دفاع از ارزش های اسلامی

یکی از والاترین وظایف و ویژگی های نیروی انتظامی، پاسداری از ارزش های اسلامی است. نیروی انتظامی باید با کسانی که ارزش های اسلامی و دستاوردهای انقلاب را خدشه دار می سازند، برخورد و مقابله کند. مقام معظم رهبری در مورد این وظیفه مهم می فرماید: «بزرگ ترین وظیفه نیروی انتظامی، حفظ ارزش هاست. هرگاه مردم، یک نفر از شما را - چه در پاسگاه های دورافتاده و در خیابان های مرکز کشور و چه در شهرها و روستا و جاده - مشاهده کنند، باید مظهري از تقوا و پرهیزکاری و معنویت و دوری از فساد و دشمنی با هرگونه کج روی را در وجود شما ببینند. آن کسی که اهل فساد و بی تقوایی و رشوه دادن و رشوه گرفتن است، باید از شما بترسد و آن کسی که متقی است، باید با دیدن شما شاد و دل گرم و امیدوار بشود و احساس کند محیط جامعه، محیط خوبی است و می شود در آن تنفس و زندگی کرد». ایشان همچنین در جای دیگری می فرماید: «اگر مجموعه ای با قدرت و عزت در میان مردم ظاهر شد، همه باید بدانند که این مجموعه، بنا دارد از ارزش های اسلامی دفاع کند. در درون نیروی انتظامی باید ارزش های اسلامی، معیار و میزان باشد». (حسین جعفری، صفحه ۴۷).

۸- نقش سازمان ها و نهادهای عمومی و دولتی

اگر عملکرد نهادها و سازمان های عمومی و دولتی به گونه ای باشد که موجب عدالت اجتماعی و مقابله با تبعیض باشد می توانند موجبات وحدت اسلامی را فراهم بیاورند و در پی آن امنیت هر بیشتر را به دنبال داشته باشد از نهادهایی که نقش مهمی در وحدت میان مسلمانان عهده دار است سازمان تبلیغات اسلامی به ویژه سازمان تبلیغات اسلامی خراسان جنوبی است.

۱-۸- نقش سازمان تبلیغات اسلامی در ایجاد وحدت

سازمان تبلیغات اسلامی خراسان جنوبی یکی از نهادهایی است که نقش مهمی در ایجاد تعاون و وحدت اسلامی میان برادران شیعه و اهل سنت خراسان جنوبی ایفا می نماید.

بخشی از برنامه هایی که سازمان تبلیغات اسلامی خراسان جنوبی در حوزه علماء اهل سنت انجام می دهد حضور علما و صاحب نظران اهل سنت در همایش های مذهبی، سیاسی و علمی، زمینه های هم گرایی سیاسی با نظام را فراهم می سازد. هم چنین گسترش بحث های علمی و اجتماعی در زمینه ی ایدئولوژی مشترک، منافع ملی و تأمین امنیت ملی - مذهبی در سایه ی حاکمیت مردم بر سرنوشت خود، یکی از راه کارهای مؤثر در این بخش خواهد بود (صادقی، غلامحسین، ۱۳۸۱، ص ۳۲).

برگزاری نشست های مشترک علمای تشیع و تسنن که این نشست ها به دو صورت است: استانی و منطقه ای. در اولین نشست هم اندیشی علمای تشیع و تسنن خراسان جنوبی در سال ۹۱ امام جمعه اهل سنت اسدیه نیز در این مراسم با بیان اینکه نظام جمهوری اسلامی یکی از نعمت های بزرگ خداوند است، گفت: در شرایط حاضر که جهان اسلام با چالش هایی روبه رو است و قیام ها و انقلاب های مردم در منطقه به ثمر رسیده و طاعوت ها از اریکه قدرت به زیر کشیده شده اند، تقریب بین مذاهب از اهم مسایل به شمار می رود امام جمعه اهل سنت اسدیه با اشاره به وضعیت کشورهای همسایه از جمله پاکستان، افغانستان، عراق و ... افزود: ما باید خداوند را بر نعمت بزرگ امنیت که ثمره نظام مقدس جمهوری اسلامی است، شاکر باشیم.

نتیجه

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

همانطور که گفته شد وحدت در حوزه های گوناگون تامین کننده امنیت در ابعاد مختلف آن است بنابراین می توان گفت با تقویت هم گرایی مسلمانان به افزایش قدرت آنان منجر می شود که به ارتقای امنیت در منطقه کمک خواهد کرد.

مردم خراسان جنوبی چه اهل سنت و چه اهل تشیع مردمی مخلص و با ایمان هستند که با یکدیگر در همه امور چه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی همکاری می کنند.

خراسان جنوبی نیز بدلیل نداشتن اختلافات قومی در مورد تعامل پیروان تشیع و تسنن می تواند الگویی برای سایر مناطق باشد. این تعاملات بین پیروان تشیع و تسنن در حوزه های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و غیره بسیار خوب است و منجر به امنیت بیشتر در منطقه می شود که در این راستا نقش ارگان های دولتی از جمله نیروی انتظامی و سازمان تبلیغات اسلامی نیز نه تنها بی تاثیر نیست بلکه این نهادها از عاملان اصلی تامین امنیت برشمرده می شوند. پیشنهادات

در پایان، چند توصیه ذکر می گردد تا مسئولین نظام و مردم به ویژه در استان پهناور خراسان جنوبی با رعایت آنها بتوانند گامی در جهت تقویت هر چه بیشتر وحدت بردارند و به این ترتیب امنیت خود و سایر مسلمین را تأمین نمایند:

۱. فقها و علمای اسلام، نسبت به مسائل زمانه آگاهی کسب نمایند و درباره وضعیت جهان اسلام بی تفاوت نباشند و با صدور فتاوایی مناسب در راه وحدت گام بردارند.
۲. نخبگان مسلمان، چه شیعه و چه سنی، از تعصب، به ویژه تعصب علمی، خودداری نمایند و سعی کنند با بهره گیری از دانش هم دیگر به رشد علمی خود کمک نمایند و به این صورت وابستگی خود را به غرب کاهش دهند. همچنین با تألیف کتاب و ارائه مقالات و سخنرانی ها به مردم آگاهی می دهند که پیروان سایر مذاهب هم مثل آنها مسلمان می باشند و به این ترتیب تفرقه را از خود دور سازند.
۳. صاحب نظران با بحث های علمی و برگزاری جلسات گوناگون با حضور پیروان دو مذهب، به شناسایی مسائل اختلافی پرداخته و با دلیل و برهان نسبت به هم داوری کنند نه این که بدون آگاهی و علم و صرفاً از روی تعصب درباره یکدیگر سخن بگویند.
۴. رادیو و تلویزیون به تهیه و پخش برنامه هایی اقدام نماید که اولاً دشمنی ها را از میان مسلمانان از بین ببرد و ثانیاً زمینه تقریب و دوستی بین شیعه و سنی را فراهم کند. رادیو و تلویزیون که نقش مهمی در فرهنگ سازی دارد، باید ضمن معرفی فرهنگ اسلامی و دینی به مردم با تهاجم فرهنگی غرب مبارزه نموده و مردم را از پیامدهای روی آوردن به فرهنگ غرب و دوری از فرهنگ اسلامی آگاه سازد.
۵. مجلات، روزنامه ها و سایر وسایل ارتباط جمعی با استفاده از مقالات علمی و استدلالی، به رفع شبهات و موارد اختلافی بپردازند.
۶. مسئولان کشورهای اسلامی و حتی بخش خصوصی باید برای ایجاد اقتصادی خودکفا از غرب تلاش کنند و اقتصادی مکمل هم دیگر در جهان اسلام ایجاد نمایند و در سایه آن برای از بین بردن فقر، شکاف طبقاتی، بیکاری و غیره که باعث ضعف جهان اسلام می گردد تلاش کنند. از جمله اقدامات اقتصادی برای خودکفایی، تقویت مؤسسات اقتصادی فرمانطقه ای و ایجاد بازار مشترک اسلامی است.
۷. کشورهای اسلامی سعی کنند در محافل بین المللی مواضع یکسان در پیش بگیرند و مصلحت جهان اسلام را فدای مصلحت خاص خود و یا بدتر از آن مصلحت غرب، نکنند. به ملتها حق مشارکت بدهند و آزادی های سیاسی مشروع در کشورهای اسلامی ایجاد گردد.

همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت

از دیهشت ۱۳۹۲ - دانشگاه بیرجند

National Congress on South Khorasan, Discipline and Security (SKDS-2013)

۸. مسلمانان نسبت به برادران دینی خود حس هم‌دردی داشته باشند و درد آنها را درد خود بدانند و همواره در صدد یاری رساندن به هم‌دیگر باشند و با توکل به خدا روحیه صبر و شکیبایی را در خود تقویت کنند.

منابع و ماخذ

۱. اخوان کاظمی، بهرام، امنیت در نظام سیاسی اسلام، تهران: کانون اندیشه جوان، ۱۳۸۵.
۲. روشندل، جلیل، امنیت ملی و نظام بین‌الملل، سمت، تهران، ۱۳۷۴.
۳. خمینی، روح‌الله، صحیفه نور، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، ج ۵، ۱۹، ۴، ۱۳۷۱.
۴. مجلسی، بحارالانوار، ج ۷۸.
۵. بوزان باری مردم دولتها و هراس، پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران، ۱۳۸۷.
۶. تنکابنی، فرید مرتضی، نهج الفصاحه، نشر فرهنگ اسلامی، چ ۴، ۱۳۷۴.
۷. سیدرضی، نهج البلاغه، سیدعلینقی فیض الاسلام، تهران، بی نا، ۱۳۵۱.
۸. صادقی، غلامحسین، تشیع و تسنن کاوشی در اشتراکات و افتراق‌ها، انتشارات صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱.
۹. معین، محمد، فرهنگ فارسی، تهران: انتشارات امیرکبیر، چ ۶، ۱۳۶۳.
۱۰. عمید، حسن، فرهنگ فارسی، تهران: انتشارات امیرکبیر، چ ۱۹، ۱۳۷۹.
۱۱. راغب اصفهانی حسین بن محمد، المفردات فی غریب من القرآن، چاپ اول، دارالعلم الشامیه، دمشق بیروت ۱۴۱۲ ق.
۱۲. موسوی، سید موسی، عوامل و آسیب‌های وحدت اسلامی از منظر قرآن-قم: ابوالحسنی، ۱۳۹۰.
۱۳. الزبیدی، تاج العروس، ج ۱۷، بیروت، دارالفکر، ۱۴۱۴ ق.